PERSINFORMATIE

× DE STAD
× DE MODE
× DE VRIJHEID

MAISON AMSTERDAM

DE NIEUWE KERK
AMSTERDAM
18 SEPTEMBER 2021
03 APRIL 2022

Een tentoonstelling van
De Nieuwe Kerk Amsterdam
en Amsterdam Museum

Foto-omschrijvingen en credits staan op pag. 17

MODETENTOONSTELLING MAISON AMSTERDAM VANAF 18 SEPTEMBER IN DE NIEUWE KERK

SAMENWERKING MET AMSTERDAM MUSEUM EN BREED SCALA MODE-ONTWERPERS

Vanaf zaterdag 18 september 2021 is De Nieuwe Kerk ruim zes maanden 's lands grootste modehuis: *MAISON AMSTERDAM*. *De stad, de mode, de vrijheid*. De tentoonstelling presenteert ruim 150 creaties, historische en hedendaagse, die verhalen over Amsterdam als modestad met een geheel eigen signatuur. *MAISON AMSTERDAM* gaat op zoek naar het Amsterdamse in het modebeeld van deze vrijzinnige en creatieve stad, die we koesteren als *de stad waar alles kan*. Het is de eerste grote modetentoonstelling met de stad Amsterdam als kern.

Struinen door de stad
In de tentoonstelling maak je een reis; je struint door de stad en door tijdperken. Te beginnen op de Dam, waar De Nieuwe Kerk staat. En verder, langs plekken als de Zeedijk, het Vondelpark en de Oostelijke Handelskade, waaraan specifieke modethema's zijn verbonden. Je duikt in het uitgaansleven van de *roaring twenties* en dat van de tijd van de RoXY en de iT. Je bezoekt oude modepaleizen, modeshows en festivals, zoals de Hartjesdagen en Keti Koti. Wat doet vrijheid, maar ook onvrijheid, met mode?

Haute couture meets jongerenstijlen
Iconische haute couture en innovatieve designs krijgen een plek naast revolutionaire trends, zoals als de minirok en de punkjas. Het zijn stijlen die voortkwamen uit de jongerencultuur, zoals de hippies op de Dam, graffiti en de punkbeweging, die zichtbaar een spoor trokken door de stad. Nadruk komt te liggen op individuele kledingstukken, die elk een eigen verhaal vertellen door de ogen van de ontwerper, of juist de drager. Denk aan jeans, gekocht bij de eerste spijkerbroekenwinkel op de Warmoesstraat, of de iconische Rainbowdress. In de tentoonstelling zijn thema's als duurzaamheid, gender en diversiteit verweven.

Collectie | Ontwerpers van toen en nu
MAISON AMSTERDAM toont historische topstukken uit de modecollectie van samenwerkingspartner Amsterdam Museum, in combinatie met een grote variatie aan hedendaags design. Te zien zijn creaties van bekende couturiers uit de twintigste eeuw, zoals Dick Holthaus, Edgar Vos, Frank Govers, Frans Molenaar en Max Heymans, tot en met ontwerpers van nu met internationale faam, zoals Bas Kosters, Iris van Herpen, Jan Taminiau, Viktor & Rolf. De nieuwe generatie krijgt een prominente plek met ontwerpers als Amber Jae Slooten, Karim Adduchi, Ninamounah, Bonne Suits, Patta en Daily Paper. Ook wordt Amsterdam belicht als *Denim City*, de hotspot van bekende jeansmerken als G-Star.

MAISON AMSTERDAM is te zien vanaf zaterdag 18 september 2021 tot en met zondag 3 april 2022.

ACHTERGROND-INFORMATIE

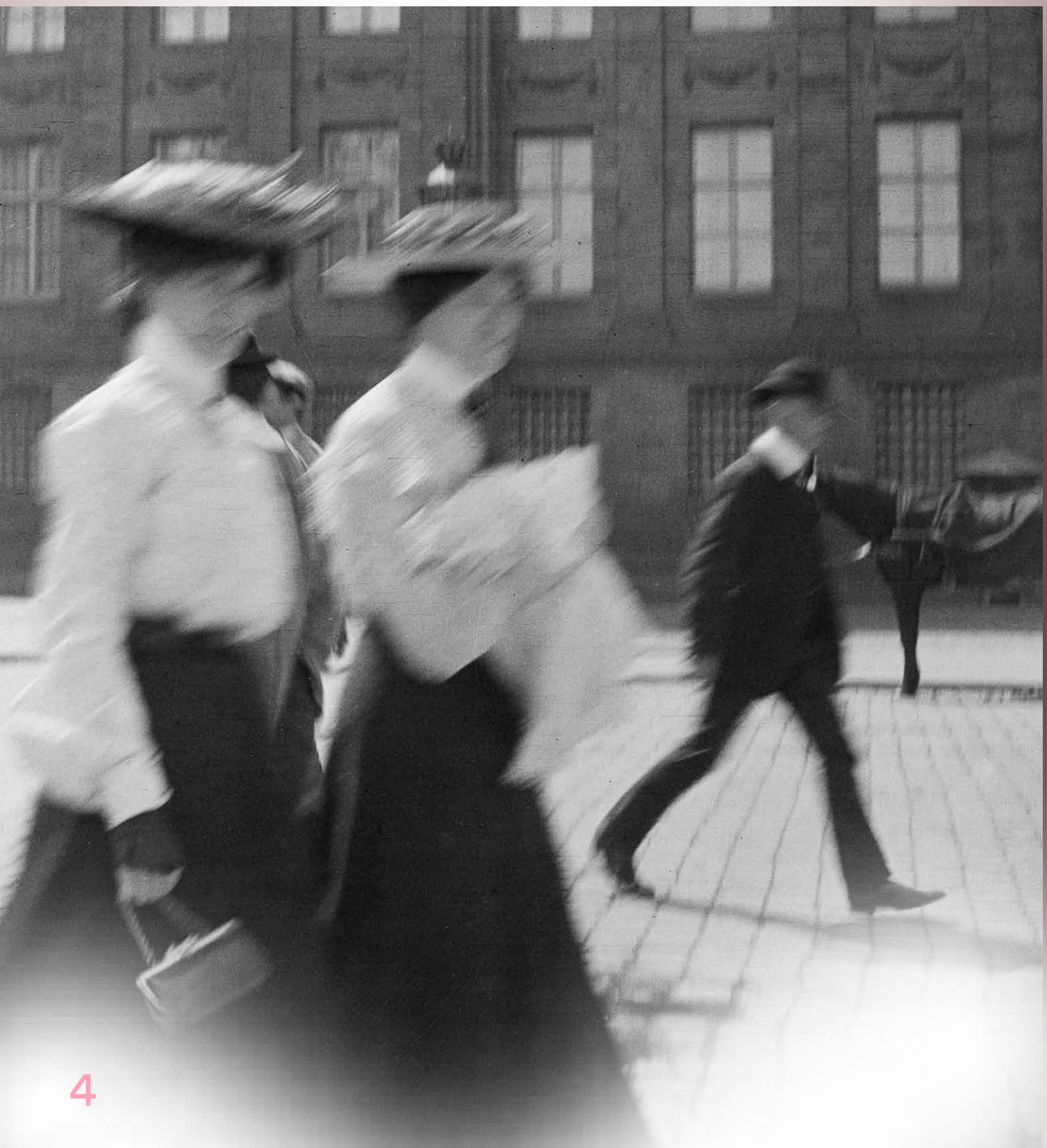

DE DAM

AL BIJNA 750 JAAR HET KLOPPEND HART VAN AMSTERDAM

Al meer dan zes eeuwen staat De Nieuwe Kerk, de nationale plek van herdenken en vieren, aan de Dam. Op deze levendige plek, al bijna 750 jaar het kloppend hart van Amsterdam, vervlechten tijden, mensen en culturen met elkaar. Het is hét plein in de stad om feest te vieren, om gewoon tussen de mensen te lopen, te herdenken of om te demonstreren. En dat is altijd zo geweest. Iedereen die hier de afgelopen eeuwen was, droeg bewust of onbewust bij aan het modebeeld van Amsterdam. Als tijdcapsules staan zij afgebeeld op de vele schilderijen, prenten en foto's van de Dam: in negentiende-eeuwse hoepelrok, sixties hippie-outfit of streetwear. Een bont en vrij gezelschap. Bezoekers van *MAISON AMSTERDAM* komen vanaf de Dam de Nieuwe Kerk binnen en betreden daar opnieuw de Dam, tussen tientallen figuren gekleed in modestijlen van midden achttiende eeuw tot nu, uit onder meer de modecollectie van tentoonstellingspartner Amsterdam Museum: van een galajapon en hotpants tot een *statement dress.* Deze kledingstukken vertellen persoonlijke verhalen, klein en groot, over vrijheid en onvrijheid en over de rol die mode daarin speelt. De bezoeker is onderdeel van de scène. Wat draag jij vandaag?

CATWALK AMSTERDAM

Grote namen uit de modewereld zijn sinds jaar en dag niet voor niets gevestigd in Amsterdam. Het bruist er van de creatieve energie en de stad vormt een inspiratiebron voor bekend en aanstormend modetalent. Een plek waar enerverende modeshows worden georganiseerd en waar in 2004 voor het eerst de *Amsterdam Fashion Week* plaatsvond. Zo verdiende Amsterdam in de loop der jaren een plek op de internationale lijst van modesteden. De stad staat inmiddels wereldwijd bekend als een unieke, vrijzinnige modestad, die we koesteren als de stad waar alles kan. Niet alleen door het *out-of-the-box-denken,* de nuchterheid of het tolerante imago, maar ook vanwege de extravagante stijlen en innovatieve inzichten. Dat alles komt samen in het tweede deel van de tentoonstelling: *Catwalk Amsterdam*. Een indrukwekkende ruimte waar de *couture* van bekende modeontwerpers prijkt en waar de creaties symbool staan voor de artistieke vrijheid en grenzeloze creativiteit. Van Iris van Herpen is er een innovatieve creatie te zien uit de *Voltage Haute Couture Collection* (2013). Van Fong Leng is de beroemde *Luipaardmantel* (1973) te zien. Een echte eyecatcher. Ook de gedurfde visie van Duran Lantink krijgt hier een plek met de veelbesproken *vaginabroek*.

Een spannend contrast met Amsterdamse modeklassiekers zoals Frans Molenaar, Dick Holthaus, Frank Govers en het bekende modeduo Puck & Hans. Schitterend zijn ook de creaties van ontwerpers zoals Aziz Bekkaoui, Claes Iversen, Daily Paper, Edwin Oudshoorn, Jan Taminiau, Mart Visser, Ronald van der Kemp en Xhosa. Modeontwerper Karim Adduchi maakt een indrukwekkend ontwerp – speciaal voor de tentoonstelling – waarin hij drie religies samenbrengt in één creatie. Geïnspireerd op traditionele kleding en stoffen uit het Christendom, Islam en Jodendom, creëert Adduchi een uniek, modern en krachtig silhouet dat symbool staat voor solidariteit, vrijheid en verbondenheid.

MODE-PALEIZEN

Het decor van *Catwalk Amsterdam* wordt onder andere gevormd door een imposante etalagetoren die refereert aan de beroemde koepel van het chique modehuis *Hirsch & Cie* op het Leidseplein. Een indrukwekkende opstelling van negentiende en twintigste-eeuwse japonnen en accessoires uit de ateliers van onder meer *Hirsch & Cie, Metz & Co* en *Maison de Bonneterie.* Het zijn enkele voorbeelden van bekende Amsterdamse modepaleizen die eind negentiende eeuw zijn ontstaan dankzij de toenemende welvaart. Met de komst van deze huizen komt het fenomeen 'winkelen' als vrijetijdsbesteding voor vrouwen uit gegoede standen in zwang. Volgens velen een vorm van vrouwenemancipatie omdat het de uithuizige bewegingsvrijheid van vrouwen bevorderde. Het vrijer én zelfstandiger bewegen gaat op zichzelf gepaard met veranderingen in het modebeeld.

Belangrijk wordt kleding die zonder hulp aangetrokken kan worden. Tot de Eerste Wereldoorlog was dat nauwelijks mogelijk vanwege het korset en de sluitingen op de rug. In de tentoonstelling is bijvoorbeeld een lichtroze korset te zien uit 1890-1900.

DRESSCODE

Via de wereld van de modepaleizen gaan de bezoekers van *MAISON AMSTERDAM* verder terug in de tijd naar een plek voor voor-aanstaande intellectuele vrijdenkers. Het genootschap Felix Meritis (letterlijk: *Gelukkig door Verdiensten*) opende in 1788 de deuren van een statig pand aan de Keizersgracht. Een belangrijk centrum voor kunst, cultuur en wetenschap met leden die zich volgens een strikte dresscode kleedden. Uit de collectie van het Amsterdam Museum zijn hier voorbeelden van achttiende-eeuwse herenkostuums en hoge hoeden te zien. Bijzonder zijn een koperkleurige herenjas van zijden in typische Empirestijl (1790 – 1815) en een damesjapon met een kleurrijke bloemenprint uit 1785 – 1810. Het gezelschap van Felix Meritis streefde naar vooruitgang van de beschaving en de mensheid, echter was het pand alleen toegankelijk voor leden of op uitnodiging. Vrouwen waren enkel welkom tijdens bepaalde gelegenheden zoals concerten, maar het was niet mogelijk voor een vrouw om lid te worden. Het genootschap, een mannenbolwerk, symboliseert de deftige beslotenheid van het culturele uitgaansleven aan het begin van de negentiende eeuw. Tegenwoordig is Felix Meritis een ontmoetingsplek voor iedereen.

ODE AAN DE VROUW

“Echte glamour gaat over het vertalen van het gevoel van ultieme vrijheid in een kledingstuk, dat heeft niets met geld te maken” – Mohamed Benchellal

Direct naast de deftige (mannen)mode van Felix Meritis staat een indrukwekkende opstelling met werk van ontwerper Mohamed Benchellal die met zijn designs juist een ode brengt aan de vrouw. Te zien zijn onder meer de iconische ontwerpen van de *Golden Trenchcoat Suit* en de *Trenchcoat Ball Gown* – gedragen door actrice Carice van Houten. Deze collectie laat de kenmerkende signatuur van het label BENCHELLAL zien. De ontwerpen zijn stijlvol en elegant, maar tegelijkertijd ook krachtig en zelfverzekerd. In maart 2021 stond een van zijn ontwerpen op de cover van de allereerste *Harper’s Bazaar Saudi-Arabië* en hij won de *Vogue Fashion Prize 2020*, een prestigieuze internationale modeprijs voor Arabisch talent.

DE ZEEDIJK

De Zeedijk, een van de oudste straten van Amsterdam, was lange tijd een beruchte plek. Het was een rafelrand van de stad, met variété-theater, hotels en kroegen voor vertrekkende zeelui en later Aziatische restaurants en gaybars. Hartjesdag is een feestelijke traditie op de Zeedijk, die stamt uit de middeleeuwen. Vrouwen kleden zich als mannen, en mannen als vrouwen. Daardoor heb je even de vrijheid om in een andere rol te kruipen en stereotyperingen over kleren en kleuren voor mannen of vrouwen te doorbreken. In de tentoonstelling is een jongensjurkje uit 1890 te zien en een outfit van dragqueen Dolly Bellefleur. Door de hedendaagse generatie modeontwerpers, zoals Ninamounah, wordt het loslaten van gendernormen in mode als bevrijdend ervaren. Het genderneutrale staat in hun collecties vaak centraal en is in de tentoonstelling te zien.

Gaandeweg verschenen op de Zeedijk steeds meer dichtgetimmerde panden, drugsverslaafden en dealers op straat. Vanaf het einde van de jaren ’80 is de straat aangepakt. In 2004 vestigde Patta zich er, het streetfashion merk opgericht door de Surinaams-Nederlandse Edson Sabajo en Guillaume Schmidt. Patta is ontstaan uit liefde voor mode, hiphop, de stad en black culture, iets dat de ontwerpers delen met andere Amsterdamse makers, zoals Bonne Suits, The New Originals en SMIB. Momenteel is de Zeedijk een van de hipste plekken in de stad. En dat niet alleen: ook internationaal zijn verschillende Amsterdamse streetwearlabels zeer succesvol.

GILL

In 1988 bundelen de avantgardistische ontwerpers achter vier verschillende labels de krachten: **G**letcher, **I**llustrious Imps, **L**ola Pagola en **L**awina. Dit modekwartet richtte zich niet op een specifieke leeftijdscategorie, maar eerder op een mentaliteitsgroep: mensen die zich met hun uiterlijk durven te onderscheiden. Voor het eerst breekt met GILL een groep Nederlandse modeontwerpers door in het buitenland. Ook krijgen ze een subsidie van het Fonds voor Beeldende Kunsten, waarmee mode als een volwaardige kunstdiscipline wordt erkend. Tot 1992 organiseert GILL internationale modebeurzen en modeshows, die onder meer plaatsvinden in het Amsterdamse Museum Fodor (nu FOAM), in nachtclub RoXY en tijdens de Parijse coutureweek. *Tout* modieus, vrijzinnig Amsterdam liep in de jaren ‘90 in GILL! *MAISON AMSTERDAM* toont diverse, spraakmakende ensembles van de GILL-groep, waaronder de zilverkleurige dameslaarzen met nepbont (1996) van Lola Pagola. Ze komen uit de collectie het Centraal Museum.

AMSTERDAM DENIM CITY

De spijkerbroek kent een veelbewogen geschiedenis, maar staat bovenal bekend als hét kledingstuk voor en van iedereen. Eind negentiende eeuw worden jeans vooral als werkkleding gedragen door goudzoekers en arbeiders, maar in de loop van de twintigste eeuw groeit het kledingstuk uit tot het symbool voor jongeren, individualisme en rebellie. In de jaren 50 wordt de spijkerbroek voor het eerst in Nederland geïntroduceerd. Hoewel de eerste exemplaren onder de toonbank worden verkocht, wint het mode-item aan populariteit in de jaren 60. Inmiddels worden er in Nederland de meeste spijkerbroeken per hoofd van de bevolking gedragen en kent Amsterdam de grootste dichtheid aan denimmerken ter wereld. Met recht staat de Amsterdamse modestad daarom internationaal bekend als *Amsterdam Denim City.* In 1989 werd *G-Star* opgericht en later volgde een hele reeks aan denimlabels als *Denham, MUD jeans, Scotch & Soda* en *Kings of Indigo*. In de tentoonstelling is een bijzondere creatie van *G-Star* te zien: een drie meter brede denim tutu (2020) – een samenwerkingsproject met Het Nationale Ballet. Het indrukwekkende ontwerp staat symbool voor de anderhalvemetersamenleving en is geïnspireerd op de lege theaters en de 'dans' van elk individu om een eigen weg te vinden in het 'nieuwe normaal'.
Ook te zien in het denimgedeelte van *MAISON AMSTERDAM* zijn creaties van het ontwerpersduo SCHEPERS BOSMAN, Sophie Hardeman en denimtalent Florian Regtien van de Jeans School in Amsterdam. Regtien ontwerpt speciaal voor de tentoonstelling een denim-outfit. Een ode aan zijn lievelingsplek in de stad: de Amsterdamse wijk De Pijp. Bijzonder is ook een paar jeans (geknipt tot hotpants) uit de jaren '60 – afkomstig uit de eerste spijkerbroekenwinkel in Amsterdam op de Warmoesstraat – waarbij de drager zelf vertelt over hoe het was om deze hotpants te dragen. Jeans zijn voor velen het ultieme gevoel van vrijheid!

AMSTERDAM STAAT INTERNATIONAAL MET RECHT BEKEND ALS AMSTERDAM DENIM CITY

HET AMSTERDAMSE UITGAANSLEVEN – *EXPRESS YOURSELF!*

Muziekpodia, theaters, bars, clubs. Amsterdam is altijd voorzien geweest van een rijk en *edgy* nachtleven. Uitgaan is dé gelegenheid om je te kleden zoals je bent, of zou willen zijn. Met het Rembrandtplein en het Leidseplein en omgeving als belangrijke hotspots. De introductie van nieuwe dansvormen, muziek en kledingstijlen verliep in de loop der tijd niet altijd makkelijk. In de roaring twenties, vlak na de Eerste Wereldoorlog, werden dansen als de *charleston* en de *shimmy* als 'te wild' en 'te intiem' gezien en zelfs in verband gebracht met de toename van geslachtsziekten en daardoor tijdelijk verboden. De rokken van de vrouwen kwamen voor het eerst tot op de knie, een ware revolutie! Na de Tweede Wereldoorlog openden uitgaansgelegenheden voor homoseksuelen, zoals *DOK* aan het Singel en *De Schakel* bij het Leidseplein: het imago van Amsterdam als *Gay Capital* was geboren. Van de punk – en krakersfeesten van de jaren 70 en 80 getuigt een complete outfit van dichteres Diana Ozon. Tegenwoordig denkt de generatie van veertig jaar en ouder met nostalgie terug aan legendarische clubs als *RoXY, Mazzo* of *It*. Te zien is een outfit van mister *RoXY* Joost van Bellen, – DJ en party-organisator. Na de millennium-wisseling zijn er de razend populaire festivals en dancefeesten bijgekomen. Amsterdam biedt voor elke doelgroep wat wils: van *Milkshake* tot *Wasteland*, van *Kwaku* tot *Valtifest*. Het *express yourself* manifesteert zich hier tot de hoogste macht.

HET IMAGO VAN AMSTERDAM ALS GAY CAPITAL WAS GEBOREN

SIXTIES & SEVENTIES

In de jaren zestig van de twintigste eeuw manifesteerde zich een diepe generatiekloof. Jongeren wilden verandering en zochten een eigen stem. Amsterdam werd het toneel van ludieke en antiautoritaire acties om de zittende macht uit te dagen. Zoals de happenings van Robert Jasper Grootveld of de Provo's op het Spui, van de Kabouterbeweging en de opkomst van communes. De Britse ontwerpster Mary Quant introduceerde in deze jaren de minirok: voor de één een provocatie, voor de ander een ervaring van vrijheid. Ze kwam vaak in Amsterdam, daarom is een typische Mary Quant mini-jurk te zien in de tentoonstelling.
Het was ook de tijd van de eerste maanlanding, die modeontwerpers wereldwijd inspireerde. De Space Age-mode kwam op, met futuristische kledingstukken, nieuwe materialen en vormen. Pierre Cardin, die ook in Amsterdam modeshows organiseerde, werd er wereldberoemd mee. Niet het lichaam, maar het materiaal, de constructie en de geometrische, strakke vorm staan centraal. In het straatbeeld popten er boetieks op, zoals die van Peter van de Haar aan de Nieuwezijds Voorburgwal, direct aan De Nieuwe Kerk, of die van Sophie & Johnny in de Oude Leliestraat. Hier kocht de jonge generatie de nieuwste, hipste kleding, zoals minijurkjes en Afghaanse jassen. In dezelfde tijd begonnen ontwerpers als Frank Govers, Frans Molenaar en Edgar Vos aan hun carrière in de couture, bracht het modeduo Puck & Hans internationale labels Nederland en opende Mac & Maggie de eerste winkels. Deze en andere grote namen van die tijd zijn in de tentoonstelling vertegenwoordigd. Want wie had er toen geen *Mac & Maggie, Puck & Hans* of een *Molenaartje* in de kast?

"De stad Amsterdam swingt meer dan Londen op dit ogenblik. Ik ben diep onder de indruk van de mode van de Nederlandse meisjes." — Modeontwerper Mary Quant, 1966

VONDELPARK: BEWEGINGS-VRIJHEID

In *MAISON AMSTERDAM* is het Vondelpark (1865) vertegenwoordigd door een schitterend negentiende-eeuws wandelkostuum uit de collectie van het Amsterdam Museum. Deze japon heeft een ingebouwd ophaalsysteem onder de rok waarmee de drager deze iets omhoog kan trekken voor een comfortabele wandeling in het pas aangelegde Vondelpark. Vanaf 1893 werd daar ook het fietsen toegestaan. De komst van de fiets heeft de bewegingsvrijheid voor vrouwen aanzienlijk verbeterd en in de mode werd dan ook de zogenaamde fietsbroek geïntroduceerd. Een hele wijde broek die op een rok lijkt. Een lange broek voor vrouwen was immers nog uitgesloten en een rok op de fiets bleek onpraktisch. In de tentoonstelling is een bijzonder negentiende-eeuwse fietskostuum te zien.

OOSTERPARK: VRIJHEID VIEREN

Het Oosterpark is de plek waar sinds 2009 ieder jaar het *Keti Koti Festival* plaatsvindt om de afschaffing van de slavernij te gedenken en te vieren. De naam stamt uit het Surinaamse *Sranantongo* en betekent 'ketenen gebroken'. Bij *Keti Koti* hoort traditionele kleding. *MAISON AMSTERDAM* toont in het Oosterpark-gedeelte prachtige hoofddoeken (*angisa's*) en volumineuze rokken (*koto's*). Voor de één is de Koto een overblijfsel uit de slavernijperiode. De ander ziet het ensemble als een echte Surinaamse kledingstijl, dat zich na de slavernijperiode tot zijn huidige vorm heeft ontwikkeld en invloeden uit verschillende culturen in zich draagt. Dit is ook terug te zien in de getoonde ontwerpen van Patta en Xhosa. Illustrerend is daarnaast het verhaal van Perez Jong Loy. Hij liet een button maken met het jaartal 1873 erop.
Met deze button – ook in de tentoonstelling – wilde hij het bewustzijn vergroten rondom het feit dat de slavernij niet eindigde in 1863, zoals algemeen bekend, maar vanwege Staatstoezicht nog duurde tot 1873. Het Amsterdamse label Xhosa (Giorgio en Onitcha Toppin) ontwerpt hier voor de tentoonstelling een speciale creatie.

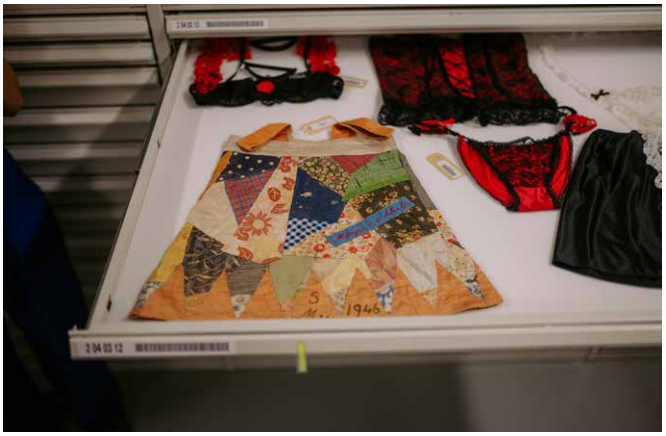

AMSTERDAM HAVENSTAD

Tussen 1870 en 1960 vertrokken miljoenen landverhuizers, handelsreizigers, koloniale ambtenaren, militairen, scheepspersoneelsleden, toeristen en avonturiers vanuit Amsterdam per schip naar alle delen van de wereld. En natuurlijk werden hutkoffers vol kleding meegenomen, zorgvuldig ingepakt voor de reis en het verblijf elders. Vanaf het Westerdok en vanuit het Oostelijk Havengebied vertrokken de passagiersschepen de wijde wereld in, zoals de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij (KNSM). De passagiersschepen van de Stoomvaart Maatschappij Nederland (SMN) voeren met name op Nederlands-Indië, het huidige Indonesië. Eén van de bekendste dichters van Nederland, Jan Slauerhoff, voer mee op de schepen als scheeparts. Hij zocht zijn vrijheid elders in de wereld, het burgerlijke klimaat in Nederland benauwde hem. Zijn kimono, een bruikleen van het Literatuurmuseum, en scheepskist getuigen van zijn voorliefde voor verre oorden. Na de Tweede Wereldoorlog vertrokken vanuit Amsterdam militairen richting Indonesië om daar te vechten en kwamen er repatrianten uit Indonesië aan. Zij namen kleding mee uit hun geboorteland, zoals Sarong kebaya's.

VRIJHEID HERDENKEN EN VIEREN IN MODE

Ieder jaar staat Nederland op 4 en 5 mei stil bij vrijheid. Op 4 mei herdenken wij de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en van oorlogssituaties en vredesoperaties daarna. De Nationale Herdenking vindt plaats bij het Nationaal Monument op de Dam en start traditiegetrouw met een bijeenkomst in De Nieuwe Kerk. In *MAISON AMSTERDAM* vertegenwoordigen verschillende kledingstukken persoonlijke verhalen die verbonden zijn aan de Tweede Wereldoorlog. Zo is er een uit lappen stof samengesteld jurkje uit een Japans interneringskamp, een blouse met een davidster en een kanten jurk met een aangrijpend verhaal.

Op 5 mei vieren we onze vrijheid en dat wordt in de tentoonstelling geïllustreerd met een kleurrijke opstelling van bevrijdingsrokken uit de collecties van het Amsterdam Museum en Centraal Museum. Na de oorlog riep een nationaal comité Nederlandse vrouwen op om de zogeheten bevrijdingsrokken te maken van resten stof – in verband met de schaarste. De rokken staan symbool voor de vreugde, maar bevatten vaak ook persoonlijke herinneringen en verborgen symboliek.
De nationale kleuren van rood, wit, blauw tot oranje komen terug in de ontwerpen, evenals de oranje driehoeken waarin het jaartal werd geborduurd waarop de rok tijdens Bevrijdingsdag gedragen werd.

AMSTERDAM RAINBOW DRESS

Vrijheid en onvrijheid, vieren en herdenken, komen samen in de *Amsterdam Rainbow Dress* (2016), ontworpen door Mattijs van Bergen. Het monumentale ontwerp staat niet alleen symbool voor vrijheid en identiteit, maar juist ook voor ongelijkheid. De rok bestaat uit vlaggen van landen waar homoseksualiteit illegaal en dus strafbaar is en is een protest tegen de anti LHBTIQ+-wetgeving in deze verschillenden landen. De vlaggen zelf zijn gedragen tijdens de *Pride Walk* (2016) door vrijwilligers van COC Amsterdam. De *Amsterdam Rainbow Dress* is een levend kunstwerk; zodra een land de wetgeving definitief aanpast, wordt de landsvlag ingewisseld voor een regenboogvlag. De *Amsterdam Rainbow Dress* is onderdeel van de modecollectie van het Amsterdam Museum.

CODEKABINET

Mode kent veel verborgen verhalen en codes, die – bewust of onbewust – niet voor iedereen leesbaar of begrijpelijk zijn. Wat betekenen de drie gele kuikentjes op de broche? Waar staat een angisa voor? Of waar verwijzen de roze mutsen met kattenoren naar? Codetaal geeft vrijheid om te uiten wie je bent, je mening te verkondigen en je eigen keuzes te maken. Aan de andere kant kan het ook een 'veilige' manier zijn om je mening te uiten omdat lang niet iedereen begrijpt dat er een betekenis achter schuil gaat. Ze scheppen een onderlinge band binnen *communities*. Verschillende objecten in de tentoonstelling vertegenwoordigen een verhaal over codes en verborgen boodschappen, die alleen de juiste ontvangers weten te lezen.

CODETAAL GEEFT VRIJHEID OM TE UITEN WIE JE BENT

MODE VAN DE TOEKOMST

Hoe ziet de toekomst van de vrijzinnige mode in Amsterdam eruit? Vernieuwende ontwerpers als Borre Akkersdijk, Duran Lantink, Darwin Winklaar en Tess van Zalinge geven hun visie op vrijheid en mode in de toekomst, tegen de achtergrond van de intrigerende projectie van Amber Jae Slooten. Slooten richt het eerste virtuele warenhuis ter wereld op, The Fabricant, gevestigd in Amsterdam. En met succes: De eerste digitale couturejurk van het label wordt in mei 2019 voor 9.500 dollar geveild in New York. Hoewel de jurk ongelooflijk realistisch lijkt, bestaat de digitale, fluorescerende creatie niet 'in het echt'. Achter het idee van virtuele kleding schuilt niet alleen een gewaagde visie op mode en identiteit, maar tevens de voorspelling over hoe we in de toekomst de interactie met elkaar aangaan. Want hoe realistisch is onze digitale identiteit? En welke vrijheden kunnen we ons op deze manier permitteren?

DE KONINKLIJKE KERK: HET HUWELIJK

De Nieuwe Kerk is eeuwenlang een geliefde plek geweest voor Amsterdammers om te trouwen. Vaak trouwden meerdere paren op een vaste dag in de week. Marten en Oopjen, beroemd van Rembrandts portretten, zijn hier ook in de echt verbonden. Na de grote restauratie (1959 – 1980) worden in De Nieuwe Kerk geen huwelijken meer gesloten. Met als uitzondering het huwelijk op 2 februari 2002 van kroonprins Willem-Alexander en Máxima Zorreguieta. De bruidsjurk van Máxima vormt de spectaculaire apotheose van de tentoonstelling. Te bewonderen op exact dezelfde plek als waar het koninklijke echtpaar elkaar het ja-woord gaf. De ivoorkleurige trouwjurk, ontworpen door Valentino, heeft een vijf meter lange sleep en is gemaakt van Mikado-zijde en geborduurd kant. Traditiegetrouw vormt de bruidsjurk het slotstuk van de modeshow. Daarom kozen de makers van *MAISON AMSTERDAM* voor een beroemde huwelijkscreatie voor deze Amsterdamse kerk. Het huwelijkskostuum van kroonprins Willem-Alexander is te zien in de tentoonstelling *De Gouden Koets* in het Amsterdam Museum, de partner van de Nieuwe Kerk bij *Maison Amsterdam*.

BEKENDE DRAGERS AAN HET WOORD

Naast een overdaad aan creaties uit collecties van modeontwerpers en musea, zijn in de tentoonstelling ook tientallen bruiklenen van particulieren te zien. Zes *Bekende Dragers* zijn gevraagd om op zoek te gaan in hun garderobe naar een kledingstuk dat voor hen symbool staat voor vrijheid. De *Bekende Dragers* zijn: Burgemeester Femke Halsema van Amsterdam, singer/songwriter Jeangu Macrooy, oud-hoofdredacteur *Avenue* Louki Boin, modejournalist en programmamaker Aynouk Tan, Korps Mariniers-veteraan Peter Bercx, mede-eigenaar Club ChUrch en dragqueen-activist Jennifer Hopelezz. De gekozen creaties worden getoond in combinatie met een videoboodschap.

Burgemeester Halsema heet de bezoekers welkom. Zij koos de ambtsketen in regenboogkleuren die zij – en een aantal van haar voorgangers – droeg tijdens voor de regenboog community belangrijke events. Van Jeangu Macrooy is het outfit te zien dat hij droeg tijdens het Eurovisie Songfestival. Een voor hem krachtig ontwerp met tal van verwijzingen naar zijn multiculturele achtergrond. Louki Boin laat een lang lederen vest uit de jaren zeventig zien dat speciaal voor haar was gemaakt door Peter van de Haar. Hij runde destijds een bekende boetiek in een van de winkelpanden aan De Nieuwe Kerk. Veteraan Peter Bercx brengt zijn *Barathea* in, het nette tenue van het Korps Mariniers, dat hij onder andere droeg tijdens de jaarlijkse dodenherdenking op 4 mei op de Dam.

Partner
Amsterdam Museum

Museale bruikleengevers
Centraal Museum, Utrecht
Indisch Herinneringscentrum, Den Haag
Internationaal Instituut voor de Sociale Geschiedenis, Amsterdam
Joods Historisch Museum, Amsterdam
Koninklijke Verzamelingen, Den Haag
Kunstmuseum Den Haag
Literatuurmuseum, Den Haag
Museon, Den Haag
Museum Bronbeek
Museum Rotterdam
Nationaal Fietsmuseum Velorama, Nijmegen
Nationale Opera & Ballet, Amsterdam
Prisiri fu wi Afo, Cone G.A. Pufflijk
Prisiri fu wi Afo, Lilian Dubois

Ontwerpers
Alex Naber
A. Meerman
Amsterdam Rainbow Dress Foundation
Aziz Bekkaoui
Baby Reni, Irene Ha
Bas Kosters
BENCHELLAL
Bonne Suits
Bonneterie
BYBORRE, Borre Akkersdijk
C.A. Volk
Claes Iversen
Colette van Landuyt
CRUÈL, William Ampofo
Daily Paper
Daniëlle Cathari
Dick Holthaus
Diana Ozon
Duran Lantink
Dylan Westerweel
Edgar Vos
Edwin Oudshoorn
Filling Pieces
Florian Regtien
Francisco van Benthum
Frank Govers
Frans Molenaar
Fong Leng
GILL
Gletcher
G-Star RAW & Remi Wortmeyer
Guave
HERR
Hirsch & Cie
Illustrious Imps
Iris van Herpen x Philip Beesley
Jan Jansen
JANTAMINIAU
Jean Paul Gaultier
Karim Adduchi
Lawina
Lena Winterink x Cascoland
Lola Pagola
Mac & Maggie
Maison de Bonneterie
Marie Faddegon
Mart Visser
Mary Quant
Max Heymans
Metz & Co
Mattijs van Bergen
Ninamounah
Ninõ Divino, Darwin Winklaar
Outsiderwear
Patta
Peter van de Haar
Pierre Cardin
Prince Charming, Tycho Boeker
Puck & Hans
Rob Kröner
Robert Jasper Grootveld
RVDK, Ronald van der Kemp
SCHEPERS BOSMAN
Sophie Hardeman
Sophie & Johnny
SMIB
Tess van Zalinge
The Fabricant, Amber Jae Slooten
The New Originals
Valentino
Viktor & Rolf
Vivienne Gaspart & Zn
Vivienne Westwood
Xhosa

Bijschriften
Pag. 2. Nederlands Fotomuseum / ©Ed van der Elsken, Beethovenstraat Amsterdam, 1967; ©Hans Dukkers / Maria Austria Instituut, Model Tanja Trijbels in mantel met hoed van couturier Max Heymans op het Leidsplein, Amsterdam 1961; Frans Molenaar, Cirkeljas, 1977, Amsterdam Museum; Designer Benchellal, fotografie Tim Verhallen, muze Robin Makkes / Ulla Models, haar Magdalena Loza, make-up Anita Jolles; Iris van Herpen, fotografie Michel Zoeter; Daily Paper, FW21 campaign; ©Violette Cornelius / Nederlands Fotomuseum, modeshow van Dick Holthaus, 1961; Nederland Fotomuseum / ©Ed van der Elsken, Paleisstraat Amsterdam, 1982; Robe á la Française, 1760-1780, Amsterdam Museum; Amsterdam Rainbow Dress, Fotografie Dario & Misja, Model Valentijn de Hingh; Claes Iversen, fotografie Jouke Bos. **Pag. 4.** George Hendrik Breitner, Twee vrouwen op de Dam, ca. 1900, RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis. **Pag. 5.** Nederlands Fotomuseum / © Ed van der Elsken, Damrak Amsterdam, 1983. **Pag. 6.** Iris van Herpen, fotografie Michel Zoeter; ©Paul Huf / Maria Austria Instituut, Fashion Designer Fong Leng & Mathilde Willink, 1974; Modeshow Puck & Hans in De Nieuwe Kerk Amsterdam, 1984. **Pag. 7.** Hirsch & Cie , Japon, ca. 1911; Onbekend Herenkostuum, ca. 1815 en Onbekend, Empire Japon, 1820-1830. **Pag. 8.** Designer Benchellal, fotografie Tim Verhallen, muze Robin Makkes / Ulla Models, haar Magdalena Loza, make-up Anita Jolles. **Pag. 9**. ©Patta. **Pag. 10.** ©Nationaal Ballet / G-star Raw. **Pag. 11.** Foto's Sam Tobiana. **Pag. 12.** Nederlands Fotomuseum / ©Ed van der Elsken, Beethovenstraat Amsterdam, 1967; Ontwerper Mary Quant geeft advies aan Nederlandse vrouw over minirok, 1967, ©Pictorial Press, Alamy Stock Photo. **Pag. 13**. ©Patta; Ontwerp Perez Jong Loy, button en pet 1873; Onbekend, Japon, ca. 1865, Amsterdam Museum; **Pag. 14.** Foto Sam Tobiana. **Pag. 15.** Amsterdam Rainbow Dress, Fotografie Dario & Misja, Model Valentijn de Hingh. **Pag. 16.** Beelden ©The Fabricant. **Pag. 18.** Daily Paper, FW21 campaign.

Selectie afbeeldingen te downloaden via
www.nieuwekerk.nl/pers

NEVEN-PROJECTEN

THEATERSERIE CATWALK CLUB

De avondprogrammering bij de tentoonstelling staat in het teken van de *Catwalk Club*. Een vierdelige theaterserie over mode, nachtleven en identiteit. John Leerdam en Paulette Smit van *Stichting Julius Leeft!* presenteren persoonlijke verhalen van vier legendarische mode-iconen uit verschillende tijdperken: Fong Leng, Frank Govers, Marlies dekkers en Abderrahmane Trabsini van Daily Paper. Gespeeld door respectievelijk Bo Bojoh, Vastert van Aardenne, Dewi Reijs en Fahd Larhzaoui. Met diverse thema's en uitingen van identiteit, die je in de beslotenheid van een nachtclub veilig kon tonen, zonder geridiculiseerd of lastig gevallen te worden. Vandaar de setting van de voorstellingen in clubs die spraakmakend waren in die tijd: Richter, Paradiso, RoXY en Bitterzoet. De monologen zijn geschreven door respectievelijk Paulette Smit, Ger Beukenkamp, Gershwin Bonevacia en Ayden Carlo. De regie is in handen van John Leerdam. Bekijk de perspresentatie terug via deze link.

7, 8 okt 2021	**Fong Leng** Setting: Richter 70's/80's	Bo Bojoh
21, 22 nov 2021	**Frank Govers** Setting: Paradiso 60's/70's	Vastert van Aardenne, muzikaal aangevuld door Sven Ratzke
16, 17 dec 2021	**Marlies Dekkers** Setting: RoXY 90's	Dewi Reijs
23, 24 jan 2022	**Daily Paper** Setting: Bitterzoet '10s	Fahd Larhzaoui

Dress to impress

Het publiek van de *Catwalk Club* krijgt een dresscode mee om de clubsfeer en de mode uit die tijd extra kracht bij te zetten. Iedereen wordt geprikkeld om creatief en uniek te zijn. Voorafgaand aan de theatervoorstellingen worden ook vier theatrale *readings* georganiseerd op bekende club-locaties van toen en nu.

FOTO-WEDSTRIJD AMSTERDAM MODESTAD

De fotowedstrijd *Amsterdam Modestad* is een oproep aan alle Amsterdammers om het Amsterdamse modebeeld van nu vast te leggen. Fotografeer de typische Amsterdamse modeliefhebbers die voor jou kleur geven aan het straatbeeld. En doe dat in de buitenlucht, op de iconische pleinen, Amsterdamse straten, parken en smalle stegen van de stad. De stad is de catwalk. Het startschot voor de wedstrijd is gegeven door Georgette Koning, hoofdredacteur van Mirror Mirror Magazine. Zij maakte samen met haar team – onder leiding van Petrovsky & Ramone fotografie en style director Venus Waterman – een prachtige reeks ter inspiratie voor de wedstrijd. De geportretteerde modeliefhebbers zijn gefotografeerd op diverse, herkenbare plekken in de stad.

Winnaars

De foto's van de meest modieuze en eigenzinnige stijliconen in Amsterdam worden bekroond. Vier maandwinnaars worden via Social Media gekozen door het publiek en krijgen een vaste, digitale plek in de tentoonstelling. De grote eindwinnaar – bekendgemaakt in februari 2022 – wordt gekozen door een vakjury en zal een van de campagnebeelden voor de tentoonstelling worden. De jury bestaat uit Berry Slok (grafisch ontwerper), Georgette Koning (hoofdredacteur Mirror Mirror Magazine), Maureen Powel (stylist & content creator), Maurice Seleky (hoofd communicatie & marketing Amsterdam Museum) en Pieter Eckhardt (conservator Nieuwe Kerk). Alle winnaars krijgen vrijkaarten voor de tentoonstelling en het boek *MAISON AMSTERDAM*.

OVERIGE INFORMATIE

WHO IS WHO?

De Nieuwe Kerk Amsterdam en het Amsterdam Museum maken deze tentoonstelling in samenwerking met een creatief team.

CONSERVATOREN

De Nieuwe Kerk Amsterdam
Pieter Eckhardt
Conservator

Amsterdam Museum
Ninke Bloemberg
Projectconservator Mode & Kostuums

TENTOONSTELLINGSONTWERP 3D

Tatyana van Walsum
Studio Tatyana van Walsum | tatyanavanwalsum.com

TENTOONSTELLINGSONTWERP 2D & ONTWERP PUBLICATIE

Marline Bakker
Glamcult Studio | glamcultstudio.com

ONTWERP PUBLICITEITSCAMPAGNE

Studio Berry Slok
studioberryslok.nl

FACTSHEET

Tentoonstelling
MAISON AMSTERDAM
De stad, de mode, de vrijheid

Datum
18 september 2021 – 3 april 2022

Locatie
De Nieuwe Kerk Amsterdam

Open
Dagelijks geopend, 10 – 17 uur
Actuele openingstijden via nieuwekerk.nl

Publieksinformatie
020 638 69 09

Boek tickets online
nieuwekerk.nl

Publicatie
MAISON AMSTERDAM
De stad, de mode, de vrijheid
€ 27,95 | Uitgeverij WBOOKS
Uitgave van De Nieuwe Kerk en Amsterdam Museum

Toegangsprijzen

Voltarief	€ 19,50
Groepen > 15	€ 17,50
CJP, Sta as	€ 15,50
Studenten	€ 13,50
Museumkaart	€ 2,50 (toeslag audiotour)
I Amsterdam City Card	Gratis
BGL VIP-kaart	Gratis
Vrienden van De Nieuwe Kerk	Gratis
Kinderen t/m 11 jaar	Gratis

In samenwerking met
Amsterdam Museum

Founder
VriendenLoterij

Bijdragen van
Mondriaan Fonds
Fonds 21
Prins Bernhard Cultuurfonds
Amsterdams Fonds voor de Kunst
Blockbusterfonds

Met dank aan
Grote Vrienden
Stichting Vrienden van De Nieuwe Kerk
Stichting Julius Leeft!

Mediapartner
Mirror Mirror Magazine

Programmering
Vierdelige theaterserie de Catwalk Club.
Zie nieuwekerk.nl voor meer informatie

Museumshop
Open op tentoonstellingsdagen van 10 – 17 uur

Café-restaurant
’t Nieuwe Kafé, dagelijks open van 08.30 tot 19.30 uur

Rondleidingen
Groepsbezoek is mogelijk na aanmelding. U kunt een van de professionele rondleiders van De Nieuwe Kerk boeken. Aanmelding en boeking via 020 626 81 68 of rondleidingen@nieuwekerk.nl

Openbaar vervoer
10 minuten van Centraal Station
Trams: 2/4/11/12/13/14/17/24
Metro: Metro 52, halte Rokin (4-5 minuten lopen)

Parkeren
Er zijn meerdere parkeergarages in de buurt: de Bijenkorf (Dam), Nieuwezijds Kolk, Centraal Station en Parking Centrum Oosterdok.

Toegankelijkheid
Het gehele gebouw is goed toegankelijk voor rolstoelen en rollators.

Toilet
Toiletten zijn toegankelijk voor het publiek.

VOOR MEER INFORMATIE EN BEELD

De Nieuwe Kerk Amsterdam
Communicatie, Educatie & Marketing
Martijn van Schieveen en
Madeline van Vliet
020 626 81 68
pressoffice@nieuwekerk.nl

Beeldmateriaal is te downloaden via
nieuwekerk.nl/pers

MAISON AMSTERDAM

Tentoonstelling in samenwerking met

Founder:

Maison Amsterdam wordt mede mogelijk gemaakt door bijdragen van:

Mediapartner: